

Соціальна адаптація людей з особливими потребами за рахунок залучення їх до туристичної діяльності

В статті сформульовано сутність поняття безбар'єрний туризм, його важливість у сучасному житті. Щороку на території України збільшується кількість людей з обмеженими можливостями, досить важливим являється соціальна адаптація за рахунок залучення сімей в яких проживають інваліди до туристичної діяльності за рахунок розробки та упровадження соціальних проектів відносно проведення пристосованих фестивалів.

**Uliganets S., Khomenko K
Taras Shevchenko National University of Kyiv**

SOCIAL ADAPTATION OF PEOPLE WITH THE SPECIAL NECESSITIES DUE TO BRINGING IN OF THEM TO TOURIST ACTIVITY

Every year in Ukraine the number of people with disabilities, and very important is social adaptation by attracting families inhabited by people with disabilities to tourist activity due to the development and implementation of social projects of relatively adapted festivals.

Безбар'єрний туризм (туризм для осіб з фізичними і розумовими вадами, туризм для сліпих, туризм для глухонімих, туризм для людей з обмеженими можливостями, інвалідний туризм, реабілітаційний туризм, корекційно-освітній туризм, доступний туризм, туризм для людей з обмеженими життєвими можливостями) — це різновид туризму, спрямований на задоволення рекреаційних потреб осіб з обмеженими можливостями [1].

Цей вид туризму з'явився в 70-х роках минулого століття і розвивався в громадських організаціях осіб з обмеженими можливостями (ООВ). Складність розвитку цього виду туризму полягає в неповноті нормативної бази, відсутності системи методичного супроводу, системи підготовки інструкторів-фахівців з роботи з ООВ. Сьогодні у світі за цим різновидом туризму закріпився термін "туризм для людей з обмеженими життєвими можливостями" (ЛОЖВ), «інвалідний туризм», «туризм глухих», «туризм сліпих», «реабілітаційний туризм», «корекційно-освітній туризм». Необхідно зауважити, що під терміном «люди з обмеженими життєвими можливостями» маються на увазі не лише особи, які мають інвалідність, але й особи, які не мають інвалідності, але у них є ті чи інші відхилення, що знижують їх функціональні можливості.

Сьогодні, наприклад, у світі організуються чимало турів для сліпих, наприклад, серед них проводяться змагання з туристичного багатоборства (установка наметів, смуга перешкод, орієнтування, рафтинг на плотах та каное, конкурс кухарів і художньої самодіяльності і багато іншого). У багатьох

країнах світу, таких як Угорщина, Єгипет, Франція, Великобританія, Польща, США вже існують екскурсійні маршрути для сліпих туристів.

Таким, чином на базі Львівської області було розроблено соціальний проект спрямований на соціальну адаптацію людей з особливими потребами за рахунок залучення їх до фестивальної та туристичної діяльності.

Основною метою проекту є забезпечити неповноправним можливість якнайповнішої реалізації їх права на доступ до фестивалів та інших заходів, що проводяться на території міста Львова за сприяння Львівської обласної асоціації інвалідів ВОІ СОІУ. Сприяти соціальній адаптації людей з особливими потребами та їх сімей. За допомогою даного проекту долати інформаційну і соціальну ізоляцію інвалідів Львівщини, забезпечити їм доступність до фестивалів та інших заходів, що проводяться на території області. Сприяти до залучення людей з обмеженими можливостями та їх сімей до відвідування та прийняття участі в подіях що відбуваються на території міста Львова.

На території Львівської області проживає більше ніж 169 тис. інвалідів різних нозологій і важкості захворювань. Багатьом з них недоступні спілкування з оточуючим світом, через те, що прикуті до ліжка чи інвалідного візка з важкою недугою. В результаті цього вони часто опиняються виключеними з повноцінного життя суспільства. Більшість сімей в яких проживає людина з особливими потребами веде ізольований спосіб життя із за непристосованості міст для таких людей. На території області проживає близько 20 тисяч дітей з особливими потребами котрі потребують повноцінного життя .

Основними завданнями проекту виступають наступні завдання: забезпечити інформаційну поінформованість цільової аудиторії щодо фестивалів що проводяться на території області, за допомогою телепередач «Береги надії» та волонтерів асоціації; складання кошторисів щодо побудови безбар'єрної архітектури та надання матеріалів; підписати угоду щодо співпраці ВНЗ з даною організацією; залучання майстрів та ремісників щодо проходження спец підготовки та проведення майстер класів для людей з особливими потребами, та гарантування місця проведення майстер класів на фестивалях; залучення загально освітніх закладі для дітей з особливими потребами для максимальної співпраці в сприянні соціальної адаптації дітей-інвалідів; підписання угод щодо проведення екскурсій на фестивалі.

Даний проект націлений в першу чергу на дітей-інвалідів та їх сімей, та на людей з особливими потребами котрі займаються творчістю. Інваліди різних груп і нозологій з різних районів області та члени їх сімей – це ті люди, на покращення життя яких спрямовано проект, керівники владних та бізнесових структур, широка громадськість, на зміну психології яких спрямовується дія проекту. Благодійні і інші організації, які зацікавлені в партнерстві з Львівською обласною асоціацією інвалідів ВОІ СОІУ по створенню соціальних проектів.

Проект розрахований на короткотривалі та довготривалі результати. Короткотермінові результати: кількість очікуваних бенефіціантів (осіб, які отримують нові послуги) – прямих відвідувачів; відвідування фестивалів дітьми з особливими потребами за рахунок чого відбудеться сприяння соціальній

адаптації та звиканню до адекватної реакції людей на людей з особливими потребами. Довготермінові результати: залучення в проведення фестивалів майстрів які мають певні вади; збільшення кількості людей з особливими потребами в відвідуванні фестивалів; зменшення ізольованості сімей в яких проживає інвалід; надання можливості проявити себе людям з особливими потребами на майстер класах.

Використані джерела.1. Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму / Ф.Ф. Шандор М.П. Кляп. – К.: Знання, 2013. 314 с. 2 <http://dsiv.gov.ua/>- офіційний сайт Державної служби з питань інвалідів та ветеранів України. 3. <http://www.loai.lviv.ua/>-офіційний сайт Львівської обласної асоціації інвалідів Всеукраїнської організації інвалідів "Союз організацій інвалідів «України».